

NEDERLANDSTALIGE TUCHTRAAD VAN BEROEP VOOR ADVOCATEN
Derde Kamer

Openbare zitting van 14 november 2017

Dossiernummer TB-0180-2017

In de zaak van: Mr. X,
  advocaat te ...

hebbende als raadsman: mr. Y,
  advocaat te ...

spreekt de Nederlandstalige tuchtraad van beroep voor Advocaten de volgende beslissing uit:

I. DE PROCEDURE

1. In deze zaak oordeelt de Nederlandstalige tuchtraad van beroep voor advocaten over het hoger beroep ingesteld door mr. X tegen de beslissing gewezen na tegenspraak door de tuchtraad voor advocaten van de Ordes van het rechtsgebied van het Hof van beroep te Gent op 15 februari 2017, waarbij voor de ten laste gelegde feiten en handelingen een tuchtsanctie van schorsing van acht dagen werd uitgesproken, met uitstel gedurende drie jaar (TAG-396).

Overeenkomstig artikel 466 Ger. W. wordt voor de rechtspleging de Nederlandse taal gebruikt.

De zaak wordt behandeld en berecht na tegenspraak.

De bestreden beslissing werd regelmatig op 16 februari 2017 ter kennis gebracht van alle betrokkenen. Het gemotiveerde hoger beroep van mr. X werd ingesteld op 2 maart 2017. Het is tijdig ingesteld. Het hoger beroep is ontvankelijk.

2. Bij aanvang van de behandeling van de zaak voor de tuchtraad van beroep vroeg mr. X, via zijn advocaat, de behandeling van de zaak met gesloten deuren.

De zaak werd verder behandeld met gesloten deuren.

3. Vervolgens legde mr. X, via zijn advocaat, een ‘preliminaire conclusie enkel inzake de zitting met gesloten deuren’ neer en liet hij gelden dat de ter terechtzitting aanwezige pro-

stafhouder V niet de onderzoeker is van de zaak, zodat de zaak niet kon worden behandeld. Volgens hem kan het verslag alleen worden uitgebracht door de onderzoeker persoonlijk en indien dit niet het geval zou zijn, wenste hij dat preliminair zou worden beslist dat alle (rechts)handelingen gesteld of te stellen in het kader van deze procedure, absoluut nietig zouden zijn en zonder enig rechtsgevolg.

Pro-stafhouder V antwoordde hierop dat hij de onderzoeker, mr. O, vertegenwoordigt. Hierop vroeg mr. X, via zijn advocaat, hiervan het (schriftelijke) bewijs te leveren.

Het Openbaar Ministerie verleende advies.

De tuchtraad van beroep trok zich terug voor een beraad. Na beraad besliste hij dat het incident bij de grond van de zaak zou worden gevoegd en dat er, in die omstandigheden, geen grond was tot verdaging van de zaak.

4. Pro-stafhouder V bracht verslag uit.

Na het verslag verzocht mr. X, via zijn advocaat, dat de verslaggever de zaal zou willen verlaten omdat de zaak met gesloten deuren werd behandeld en, bijgevolg, de verslaggever alleen aanwezig kan zijn tijdens zijn verslag.

Pro-stafhouder V deed dit niet uit eigen beweging.

Ook hier liet mr. X, via zijn advocaat, gelden dat indien pro-stafhouder V de zaal niet zou verlaten, de tuchtraad van beroep preliminair zou beslissen dat alle (rechts)handelingen gesteld of te stellen in het kader van deze procedure, absoluut nietig zouden zijn en zonder enig rechtsgevolg. Ook dit zittingsincident werd door de tuchtraad van beroep bij de grond van de zaak gevoegd.

5. In de door hem neergelegde tweede conclusie vorderde mr. X de voeging van deze zaak met een andere zaak hangende voor de tuchtraad van beroep, te weten de zaak TB-0183-2017, die overigens ook ter terechtzitting van 17 oktober was vastgesteld. Na de opmerking van het O.M. dat in de andere zaak pro-stafhouder V wel als onderzoeker fungeerde en nadat de tuchtraad van beroep de beslissing nam om de incidenten bij de grond van de zaak te voegen, zag mr. X, bij monde van zijn advocaat, af van zijn verzoek tot voeging.

II. DE TEN LASTE GELEGDE FEITEN EN HET ONDERZOEK

6.- De in eerste aanleg ten laste van mr. X gelegde feiten en handelingen waren de volgende:

Het betrof:

- (1) Uw cliënt, de heer T, na een gerechtelijke uitspraak en ondanks diverse rappels niet te hebben ingelicht over de verdere gang van zaken inzake de vrijgave van een bankwaarborg (art. 455 Ger.W.);
- (2) De batonnale injunctie, u gegeven op 11 juni 2015; met name tegen uiterlijk 18 juni

2015 uw Stafhouder te berichten wat u weerhouden zou hebben om de vragen van uw cliënten te beantwoorden, niet te hebben nageleefd (art. 455 Ger.W.);

7.- De volgende feiten blijken uit het dossier dat de stafhouder overmaakte aan de tuchtraad in eerste aanleg:

In een e-mail van 27 mei 2015 liet de heer T aan de stafhouder van de balie ... weten dat hij, ondanks verschillende e-mails en ettelijke telefoons aan zijn advocaat, mr. X, en ondanks diverse beloften van deze laatste, maar niet op de hoogte werd gesteld van de wijze waarop hij de som zou ontvangen waarop hij tot uitvoering van een rechterlijke beslissing van 14 maart 2014 recht had. Volgens de heer T lag deze som vast 'via een bankwaarborg'. Hij maakte melding van, in het begin, telefoons 'een aantal keren per maand' en, de laatste tijd, meermaals per week, *"belaas met valse beloftes en zonder resultaat"* (zie stuk 1).

In een brief van 11 juni 2015 vroeg de stafhouder aan mr. X om hem tegen 18 juni te willen laten weten wat hem weerhield om de vragen van de cliënt te beantwoorden (zie stuk 3). De brief van de stafhouder begint met de woorden: *"Opnieuw wordt mijn kabinet gevat door een cliënt die zich beklagt over uw bijstand in een dossier"*. De brief eindigt met een batonnale aanmaning: *"Bij gebreke aan uw reactie tegen de hierboven geschetste datum, zal ik mij ertoe genoodzaakt zien een tuchtdossier te unen laste te openen"*.

Het dossier bevat geen antwoord van mr. X op deze aanmaning. Integendeel, op 29 juli 2015 zag de stafhouder zich verplicht om zich nogmaals tot mr. X te richten omdat de cliënt in kwestie hem telefonisch had gecontacteerd om mee te delen dat hij nog altijd geen nieuws had. En opnieuw maande de stafhouder mr. X aan om de vragen van de cliënt te beantwoorden en een stand van zaken over te maken, ditmaal zonder dralen en met kopie aan de stafhouder. Ook op dat ogenblik werd mr. X gewezen op de ernst van zijn nalatigheid door het dreigen met het openen van een tuchtdossier, indien er geen reactie zou komen (zie stuk 4).

Ook op deze aanmaning blijkt mr. X niet te hebben gereageerd. Tot op heden liggen geen antwoorden voor op deze injuncties van 11 juni en 29 juli 2015.

8.- Met een ter post aangetekende brief gedateerd op 14 september 2015 en ter post aangeboden op 16 september 2015 liet de stafhouder overeenkomstig artikel 458, §1 Ger.W. aan mr. X weten dat hij een tuchtonderzoek tegen hem opende, waarbij hij de hierboven aangehaalde feiten sub (1) en (2) vermeldde. Hij voegde er aan toe: *"U heeft het recht om tijdens het onderzoek gehoord te worden en in voorkomend geval bijkomende informatie in bewijsstukken te verschaffen"* (zie stuk 6).

In een brief gedateerd op 22 september 2015 herhaalde de klager zijn klacht (zie stuk 7).

Een beslissing van 17 september 2014, uitgesproken door de tuchtraad voor advocaten van de balies van het rechtsgebied van het Hof van beroep te Gent werd aan het dossier toegevoegd. In deze beslissing werd vastgesteld dat mr. X diverse keren briefwisseling van de stafhouders onbeantwoord liet (brieven van 30 oktober en 11 december 2013, en van 17 januari 2014), na een klacht van een cliënt nopens het verwaarlozen van zijn belangen (zie stuk 9).

9.- Uit het dossier blijkt niet dat mr. X, na de kennisgeving van 16 september 2015, formeel opgeroepen werd voor enig onderhoud of dat hij zelf gevraagd heeft om gehoord te worden.

10.- Op 1 augustus 2016 heeft de stafhouder het dossier overgemaakt aan de voorzitter van de tuchtraad met toepassing van artikel 458, §2 Ger.W.

III. DE INGEROEPEN ONREGELMATIGHEDEN IN DE PROCEDURE

11.- **Ter inleiding** –De regels inzake de organisatie van de balie en van de regels inzake tucht maken deel uit van het Gerechtelijk Wetboek. Ook de tuchtprocedure wordt daarin geregeld. Wat niet specifiek geregeld is in de artikelen 466, 467 en 459, §2, wordt overeenkomstig art. 2 Ger.W. beheerst door de overige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek, voor zover niet geregeld door rechtsbeginselen waarvan de toepassing niet verenigbaar is met de bepalingen van dit wetboek.. De regels van het strafrecht of het strafprocesrecht zijn niet van toepassing (E. JANSSENS en L. KENIS, *Tuchtprocedure en tuchtrechtspraak van de Vlaamse tuchtraden voor advocaten 2007-2012, Advocatencabier deontologie*, OVB, 2013, p. 29, randnr. 39; J. STEVENS, *Advocatuur – Regels en deontologie*, Mechelen,Wolters-Kluwer, 2015, p. 1229, randnr. 1494).

12.- **De verslaggever ter terechtzitting** – Mr. X laat gelden dat het verslag ter terechtzitting alleen kan gebeuren door de onderzoeker persoonlijk. Hij stelt dat *in casu* het verslag dus behoort te worden gedaan door mr. O, voormalig stafhouder te ....

Ter terechtzitting bood pro-stafhouder V zich aan om verslag te doen en dit als vertegenwoordiger van de onderzoeker.

Artikel 459, §2, vierde lid Ger.W. bepaalt niet dat dit verslag door de onderzoeker persoonlijk moet gebeuren. De *ratio legis* van de procedurereguleer dat er verslag moet worden uitgebracht bestaat er in dat de tuchtraad mondeling kennis krijgt van het verloop van het onderzoek, waarop de vervolgde advocaat, desgevallend kritiek of verweer kan laten gelden, wat in deze zaak het geval is. Deze regel, die overigens niet van openbare orde is (cf. Cass. 26 juni 2009, AR D.08.0023.N, www.cass.be), is niet voorgeschreven op straffe van nietigheid. Het valt ook niet in te zien hoe de rechten van verdediging van de opgeroepen advocaat hier zouden worden geschonden. Indien de informatie die de tuchtraad bekomt van een eventuele plaatsvervanger van de onderzoeker door de tuchtraad als onvoldoende wordt beoordeeld, kan hij nog altijd, bij wijze van maatregel, de persoonlijke aanwezigheid van de onderzoeker bevelen. *In casu* heeft mr. X overigens niet te kennen gegeven dat het verslag ter terechtzitting onjuist of onvolledig zou zijn.

Door de wet van 19 oktober 2015 houdende wijziging van het burgerlijk procesrecht en houdende diverse bepalingen inzake justitie, beter bekend als ‘Potpourri I’, werden aan de procedurele nietigheidsleer ingrijpende wijzigingen doorgevoerd. Zo werd, onder meer, artikel 862 Ger.W. opgeheven. Door deze opheffing is het voorheen veelal gehanteerde onderscheid tussen relatieve en absolute nietigheden niet meer aan de orde. De wetgever achtte dit onderscheid ‘nodeloos formalistisch’ (Memorie van toelichting bij het wetsontwerp, *Parl. St. Kamer 2014-2015*, nr. 54K1219/001, 21).

Ingevolge de opheffing van artikel 862 Ger.W. wordt de belangenschade, waarvan sprake in artikel 861 Ger.W. verheven tot het essentiële toetsingselement voor (alle) ‘procedurele’ nietigheden.

Mr. X verduidelijkt op geen enkele wijze hoe en waar zijn belangen zouden worden geschonden door het feit dat de onderzoeker niet persoonlijk verslag doet ter terechtzitting. Hij steunt zijn exceptie op een louter formele grond.

De aldus opgeworpen exceptie van nietigheid is ongegrond.

13.- **Het bewijs van vertegenwoordiging** – Mr. X trekt de vertegenwoordigingsbevoegdheid van pro-stafhouder V in twijfel en vroeg ter terechtzitting een schriftelijk bewijs.

De vaststelling dat pro-stafhouder V op de hoogte is van de terechtzitting en zich aanbiedt als drager van de stukken en verklaart de onderzoeker te vertegenwoordigen, volstaat tot bewijs van deze – overigens quasi organieke – vertegenwoordiging.

14.- **De gevolgen van de behandeling van de zaak met gesloten deuren** – Mr. X is van oordeel dat de behandeling van de zaak met gesloten deuren tot gevolg heeft dat de onderzoeker (of zijn vervanger) uitsluitend voor het geven van zijn verslag in de zittingszaal aanwezig mag zijn. Na het horen van de onderzoeker zou deze de zittingszaal moeten verlaten.

Het gegeven dat de behandeling van de zaak gebeurt met gesloten deuren heeft niet tot gevolg dat de verslaggever, waarvan mr. X erkent dat hij aanwezig mag en zelfs moet zijn voor het geven van zijn verslag, vervolgens de zaal moet verlaten, laat staan op straffe van nietigheid.

Ten overvloede moet worden gesteld dat iedere eventuele onduidelijkheid daaromtrent moet worden geïnterpreteerd in het voordeel van de blijvende aanwezigheid van de onderzoeker. Niet alleen leidt dit tot een meer behoorlijke rechtspraak in het geval er enige betwisting zou zijn in verband met het gevoerde onderzoek, maar bovendien moet eraan worden herinnerd dat de openbaarheid van de terechtzitting voorgeschreven is door art. 757, §1 Ger.W., een grondwettelijk principe is overeenkomstig art. 148 G.W en tevens gewaarborgd wordt door art. 6.1 EVRM. De openbaarheid is een bescherming tegen geheime rechtspraak die zou ontsnappen aan het toezicht van de bevolking en is tevens een middel om het vertrouwen in het gerecht te bewaren (Jean Laenens, Karen Broeckx, Dirk Scheers, “*Handboek gerechtelijk Recht*”, Antwerpen, Intersentia, 2004, p. 384, nr. 802).

Zoals hierboven reeds opgemerkt naar aanleiding van de beoordeling van de aanwezigheid van de onderzoeker persoonlijk ter terechtzitting, houdt het betoog van mr. X geen rekening met de belangrijke wijzigingen die door de wet van 19 oktober 2015 houdende wijziging van het burgerlijk procesrecht en houdende diverse bepalingen inzake justitie, beter bekend als ‘Potpourri I’, werden doorgevoerd aan de procedurele nietigheidsleer.

Ook in dit verband verduidelijkt mr. X op geen enkele wijze hoe en waar zijn belangen zouden worden geschonden door het feit dat de onderzoeker of zijn vervanger aanwezig blijft ter

terechtzitting in het geval de behandeling van de zaak met gesloten deuren plaatsvindt.

Ten overvloede en louter aanvullend kan hier worden opgemerkt dat volgens een algemeen aanvaard gebruik advocaten het debat van een zaak waarvoor de behandeling met gesloten deuren is bevolen, mogen 'bijwonen'. Advocaten zijn immers door het beroepsgeheim gehouden (Cass. 13 oktober 2009, AR P090842N). Dit heeft niets van doen met het 'tussenkomen in een zaak als gedingpartij', waarover mr. X uitwijdt in zijn conclusies. Voor zoveel als nodig kan ook worden opgemerkt dat deze 'loutere aanwezigheid' van de onderzoeker of zijn vertegenwoordiger – wat dus iets anders is dan 'de tussenkomst als gedingpartij' – niet als dusdanig een regel van rechterlijk organisatie uitmaakt.

De aldus opgeworpen exceptie van nietigheid is ongegrond.

15.- **Ondergeschikt – Prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof** – Mr. X verzoekt, ondergeschikt, de volgende prejudiciële vraag te stellen aan het Grondwettelijk Hof:

“Schendt artikel 458, §2, eerste lid, Ger.W., aldus geïnterpreteerd dat het met zich brengt dat de stafhouder van de balie(s) waarvan de vervolgte advocaat deel uitmaakt in de procedure in eerste aanleg en/ of in graad van beroep gedingpartij en/ of tegenpartij wordt van de vervolgte advocaat, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet gelezen in samenhang met artikel 6.1 van het Europees Verdrag van de rechten van de mens en met het algemeen rechtsbeginsel dat eenieder recht heeft op een eerlijke behandeling van zijn zaak door een onafhankelijke en onpartijdige rechterlijke instantie, doordat diezelfde stafhouder eerder op grond van art. 458, §1, Ger.W. onbevooroordeeld, onpartijdig en objectief het onderzoek diende te leiden en diende te voeren à charge en à décharge, en die stafhouder aldus telkens een onpartijdige houding aanneemt ten aanzien van de vervolgte advocaat, in de procedure in eerste aanleg of in graad van beroep, ineens vervolgte partij, gedingpartij en/ of tegenpartij wordt van de vervolgte advocaat?”

Mr. X stelt zelf dat in hoger beroep niet de stafhouder, maar het openbaar ministerie de vervolgende partij is. Hij vordert niet de nietigheid van de procedure, zoals gevorderd in eerste aanleg, op grond van de rechtskwestie die hij in de prejudiciële vraag aankaart. De door hem gestelde vraag is dus niet onontbeerlijk om uitspraak te doen en is dus niet dienend. Er is geen aanleiding voor het stellen van een prejudiciële vraag.

Ten overvloede betreft de door de mr. X ingeroepen ongelijkheid niet de ongelijkheid tussen personen of partijen, maar deze tussen onderscheiden rechtstoestanden of rechtsprocedures. Hij vergelijkt immers zijn rechtstoestand in de procedure in eerste aanleg met deze in hoger beroep. Er is geen aanleiding voor het stellen van een prejudiciële vraag.

IV. DE ONTOELAATBAARHEID VAN DE TUCHTVERVOLGING OMWILLE VAN DE ONREGELMATIGHEID VAN HET ONDERZOEK

16.- Mr. X laat gelden dat er geen onderzoek gevoerd werd in de zin van art. 458, §1, tweede en vierde lid Ger. W.

Deze bepalingen luiden:

“(…) De stafhouder leidt het onderzoek of stelt een onderzoeksrechter aan, wiens taken en bevoegdheden hij omschrijft. De klager en de advocaat die het voorwerp uitmaakt van het onderzoek, worden van de instelling

van het onderzoek schriftelijk op de hoogte gebracht.

(...) De verklaringen van de klager, van de advocaat en van de getuigen worden opgetekend in een proces-verbaal. (...)”

De boven aangehaalde bepalingen zijn niet voorgeschreven op straffe van nietigheid, maar moeten de rechten van verdediging van de vervolgte advocaat waarborgen.

In casu schreef de stafhouder, na kennis te hebben gekregen van de klacht van de heer T, op 11 juni 2015 mr. X aan met verzoek hem tegen 18 juni 2015 te willen laten weten wat hem weerhield om de vragen van de cliënt te beantwoorden (zie stuk 3). De brief eindigt met een batonnale aanmaning: *“Bij gebreke aan uw reactie tegen de hierboven geschetste datum, zal ik mij ertoe genoodzaakt zien een tuchtdossier te uwv laste te openen”*.

Het dossier bevat geen antwoord van mr. X op deze aanmaning. Integendeel, op 29 juli 2015 zag de stafhouder zich verplicht om zich nogmaals tot mr. X te richten omdat de cliënt in kwestie hem telefonisch had gecontacteerd om mee te delen dat hij nog altijd geen nieuws had. En opnieuw maande de stafhouder mr. X aan om de vragen van de cliënt te beantwoorden en een stand van zaken over te maken, ditmaal zonder dralen en met kopie aan de stafhouder. Ook op dat ogenblik werd mr. X gewezen op de ernst van zijn nalatigheid door het dreigen met het openen van een tuchtdossier, indien er geen reactie zou komen (zie stuk 4).

Ook op deze aanmaning blijkt mr. X niet te hebben gereageerd. Tot op heden liggen geen antwoorden voor op deze injuncties van 11 juni en 29 juli 2015.

Met een ter post aangetekende brief gedateerd op 14 september 2015 en ter post aangeboden op 16 september 2015 liet de stafhouder overeenkomstig artikel 458, §1 Ger.W. aan mr. X weten dat hij een tuchtonderzoek tegen hem opende, waarbij hij de hierboven aangehaalde feiten sub (1) en (2) vermeldde. Hij voegde er aan toe: *“U heeft het recht om tijdens het onderzoek gehoord te worden en in voorkomend geval bijkomende informatie in bewijsstukken te verschaffen”* (zie stuk 6).

Mr. X, die op de hoogte was van wat hem ten laste gelegd werd, die schriftelijk op de hoogte werd gebracht van het feit dat zijn passiviteit en zijn stilzwijgen ten aanzien van zowel de cliënt als de stafhouder als tuchtrechterlijke inbreuken zouden worden aanzien, heeft na de formele inkennistelling daarvan, nooit de nodige uitleg verschaft en heeft evenmin nadien aan de stafhouder gevraagd om te worden gehoord. Het is slechts tijdens de procedure voor de tuchtraad in eerste aanleg dat hij een conclusie neerlegde waarin hij in het hoofdstuk ‘pertinente feiten voor beslechting van het geschil’ voor het eerst melding maakt van de omstandigheden die aan de orde waren tijdens de periode waarin de ten laste gelegde feiten zich afspeelden, *aldus impliciet maar zeker erkennend dat de hem ten laste gelegde feiten juist waren*. Ook in hoger beroep neemt mr. X ten gronde deze houding aan (zie verder).

Aldus toont mr. X niet aan waarin, *in de concrete omstandigheden van deze zaak*, zijn rechten van verdediging zouden geschonden zijn door de afwezigheid van een formele ‘oproeping’ na 14 september 2015 of door de afwezigheid van een proces-verbaal in de zin van art. 458, §1, vierde lid Ger.W. Het bewijs in tuchtzaken kan met alle middelen van recht geleverd worden, en *in casu* lagen alle te leveren bewijselementen, alleszins met betrekking tot het feit sub (2), al voor. Met betrekking tot het feit sub (1) moet worden vastgesteld dat de houding van mr. X, zowel vóór 16 september 2015 als daarna, al dan niet tijdens de tuchtprocedure, het bewijs

opleveren dat mr. X niet betwist dat hij tekort kwam aan zijn professionele verplichtingen, *in casu* niet de informatie verstrekt heeft, die een advocaat behoort te geven aan een cliënt.

In die omstandigheden toont mr. X niet aan op welke wijze zijn rechten van verdediging zouden zijn geschonden of waar zijn belangen *in concreto* zouden zijn geschaad door de formele niet-naleving van de onderzoekswijze voorzien in art. 458, §1 Ger.W. Er bestaat *in casu* geen grond om de voorliggende bewijselementen als onregelmatig of ongeldig te beschouwen, en om de tuchtvervolging nietig of ontoelaatbaar te verklaren op formele grond.

De exceptie van nietigheid of ontoelaatbaarheid van de vervolging wegens de onregelmatigheid van het gevoerde onderzoek, is niet gegrond.

V. DE OVERSCHRIJDING VAN DE REDELIJKE TERMIJN

17.- Mr. X houdt voor dat de redelijke termijn om hem een tuchtsanctie op te leggen overschreden is. Hij verwijst in dit verband naar art. 6.1 EVRM en art. 14, derde lid, c BUPO.

De klacht in kwestie tegen mr. X dateert van 27 mei 2015. De stafhouder gaf aan mr. X tweemaal de kans om enige uitleg te geven zonder dat mr. X van deze mogelijkheid gebruik maakte (zie brieven van de stafhouder van 11 juni 2015 en 29 juli 2015). Ook na de kennisgeving dat er een tuchtonderzoek startte kwam er geen uitleg (zie brief van 16 september 2015). Uiteindelijk besliste de stafhouder op 1 augustus 2016 om de voorzitter van de tuchtraad in eerste aanleg te adiëren. De eerste terechtzitting in eerste aanleg vond plaats op 21 september 2016. Op verzoek van mr. X werd de zaak uitgesteld naar 19 oktober 2016, waarop de zaak andermaal werd uitgesteld naar 14 december 2016 omwille van de conclusies die de advocaat van mr. X neerlegde ter terechtzitting en de daarin gestelde vraag om de onderzoeker persoonlijk te horen. Ter terechtzitting van 14 december 2016 werd de zaak behandeld en in beraad genomen. De bestreden beslissing is van 15 februari 2017.

Mr. X stelde hoger beroep in op 2 maart 2017 en de zaak werd opgeroepen ter terechtzitting van 13 juni 2017, waarop mr. X om een uitstel verzocht met het oog op een eventuele voeging met een ander hangend dossier. De behandeling van de zaak werd uitgesteld naar de 10 oktober 2017, datum waarop mr. X op gefaseerde wijze twee conclusies neerlegde, waarin, ondermeer, een nieuw uitstel werd gevraagd in verband met de problematiek of de verzoeker al dan niet persoonlijk moet verslag doen ter terechtzitting. De tuchtraad van beroep besliste om het incident te voegen bij de grond van de zaak, waarna de behandeling kon plaatsvinden.

Uit het bovenstaande blijkt dat de passieve houding en de verzoeken om uitstel van mr. X zelf aan de basis liggen van bepaalde inmiddels tussen de feiten en de uitspraak verstreken tijd. Anderzijds waren de feiten in de zaak niet bijzonder complex, zodat het verzenden van het dossier naar de tuchtraad onredelijk lange tijd in beslag nam (16/09/2015 – 01/08/2016).

De tuchtraad van beroep is van oordeel dat, *in casu*, deze onredelijke tijd niet kan leiden tot de niet-toelaatbaarheid van de vervolging, maar uitsluitend in aanmerking zal worden genomen bij de toemeting van de sanctie.

VI. DE GROND VAN DE ZAAK

18.- **Overmacht** – Mr. X betwist in wezen de hem ten laste gelegde feiten niet, maar roept in dat hij in de periode in kwestie ‘geconfronteerd werd met een overmacht, waardoor hij tijdelijk niet meer in staat was te handelen zoals hij normaal zou gehandeld hebben indien hij niet dermate en op velerlei vlak door het lot getroffen was, en waardoor hij depressief geworden was’.

De door mr. Xert ingeroepen omstandigheden, zoals aangetoond door de door hem neergelegde stukken, bewijzen niet dat het voor hem onoverkomelijk en onmogelijk was om de nuttige informatie te verstrekken aan de cliënt en om de vragen van de stafhouder te beantwoorden.

Indien er al overmacht zou zijn geweest verduidelijkt mr. X niet wanneer deze toestand van overmacht een einde nam en waarom hij ‘op dat ogenblik’ niet het nodige deed om de cliënt in te lichten en de stafhouder hiervan op de hoogte te brengen en diens vragen te beantwoorden.

Mr. X betoogt dat hij werd opgevolgd in de zaak van de klager – zonder vermelding van de datum van opvolging – en dat deze blijkbaar ‘ondertussen’ de hoofdsom van de bankgarantie vrij kreeg. Hij verwijt de onderzoeker dat deze elementen *à décharge* niet werden gevoegd, maar deze informatie is voor de beoordeling van de gedraging van mr. X zelf niet dienend. Bovendien had mr. X zelf van dit alles de stafhouder kunnen en moeten inlichten. Het instellen van een tuchtonderzoek doet de plicht om de cliënten van dienste te zijn en om te antwoorden op de briefwisseling van de stafhouder, niet vervallen.

Er is geen grond tot vrijspraak op grond van de ingeroepen overmacht.

19.- **De vaagheid van de ten laste gelegde feiten** – Mr. X betoogt dat de hem ten laste gelegde feiten vaag zijn, wat zeker niet kan gelden voor het feit sub (2).

Wat het feit sub (1) betreft stelt de tuchtraad van beroep

vast dat zonder twijfel uit de conclusies van mr. X zelf moet worden afgeleid dat hij precies weet welk feit – waarvoor hij overigens ook zijn spijt betuigt – hem ten laste wordt gelegd.

Er is geen grond tot vrijspraak op grond van de ingeroepen vaagheid van de tenlastelegging.

VII. DE STRAFTOEMETING

20.- Aangezien het niet de eerste maal is dat mr. X brieven van de stafhouder onbeantwoord laat en hij op 17 september 2014 hiervoor reeds een opschorting van de uitspraak bekwam, komt de door mr. X in ondergeschikte orde gevraagde opschorting van de uitspraak ongegrond voor.

Anderzijds neemt de tuchtraad van beroep de tussen de feiten en heden verstreken tijd enigszins in aanmerking (zie *supra*), evenals de omstandigheden die mr. X inroept, ondersteund door bewijsstukken.

Er is grond tot hervorming van de bestreden beslissing op dit punt. De tuchtraad van beroep is van oordeel dat een berisping een meer gepaste sanctie vormt.

21.- De hierboven eventueel niet besproken argumenten en middelen van mr. X zijn ofwel niet dienend voor de beoordeling van de zaak ofwel impliciet beantwoord.

VIII. DE KOSTEN VOOR HET ONDERZOEK

22.- Er werden geen kosten voor het onderzoek in de zin van artikel 460 laatste lid Ger. W. begroot.

IX. DE OPENBAARHEID VAN DE UITSPRAAK VAN DE BESLISSING

23.- Mr. X verzoekt dat ook de uitspraak van de zaak met gesloten deuren zou gebeuren 'conform de artikelen 467 en 459, §2 Ger.W.', maar motiveert dit verzoek niet.

Art. 459, §2 Ger.W. betreft enkel de behandeling van de zaak met gesloten deuren. De uitzonderingen op de openbaarheid hebben in de regel betrekking op de behandeling van de zaak ter terechtzitting, niet de uitspraak (Jean Laenens, Karen Broeckx, Dirk Scheers, *Handboek gerechtelijke Recht*, Antwerpen, Intersentia, 2004, p. 384, nr. 803). De openbaarheid van de uitspraak is gewaarborgd in artikel 149 van de Grondwet. Artikel 767, §1 Ger.W. bepaalt dat pleidooien, verslagen en vonnissen openbaar zijn, behoudens de bij de wet bepaalde uitzonderingen. In §2 van dit wetsartikel worden een aantal uitzonderingen opgesomd, maar niet wat betreft de vonnissen. Zelfs in het strafprocesrecht zijn er maar een beperkt aantal uitzonderingen (Raf Verstraeten, *Handboek Strafvordering*, 2005, p. 775).

De openbaarheid van de uitspraak vormt een recht gewaarborgd door art. 6.1 EVRM. Uitspraken die niet openbaar geschieden zijn vernietigbaar (vgl. Cass. 17 juni 2011, C.10.0241.N).

Er is *in casu* geen grond om in deze zaak uitspraak te doen met gesloten deuren.

OM DEZE REDENEN, DE TUCHTRAAD VAN BEROEP,

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk en ongegrond, behoudens met betrekking tot de opgelegde sanctie;

Bevestigt de bestreden beslissing gewezen na tegenspraak door de tuchtraad voor advocaten van de Ordes van het rechtsgebied van het Hof van beroep te Gent op 15 februari 2017, behoudens in zoverre daarin een tuchtsanctie van schorsing van acht dagen werd uitgesproken, met uitstel gedurende drie jaar (TAG-396);

Hervormt de bestreden beslissing op dit punt;

Spreekt de tuchtsanctie van **berisping** uit;

Hebben deelgenomen aan de behandeling en de beraadslaging

De heer Johan Boon, voorzitter
en de assessoren

- Mr. Johan Michielsens
- Mr. Johan Thomas
- Mr. Jef Verwaest
- Mr. Stany Wens

De assessoren hebben deze beslissing allen ondertekend voor de uitspraak.

J. Michielsens

J. Thomas

J. Verwaest

S. Wens

Waren aanwezig bij de uitspraak:

De heer Johan Boon, voorzitter
en mr. Ludo Kools, secretaris

L. Kools

J. Boon